

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobcu **Ing. T. B.**, bytom vo V., proti žalovanému **Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava**, pracovisko Banská Bystrica, v Banskej Bystrici, Zvolenská, ul. č. 27, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o sociálnej pomoci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. augusta 2007, č. k. 23 S/107/2007- 26, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. augusta 2007, č. k. 23 S/107/2007- 26, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 16. augusta 2007, č. k. 23 S/107/2007- 26 zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 18. apríla 2007 č. 2007/536 Ant, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši z 9. februára 2007 č. B/2007/04965-02, zamietajúce žiadosť o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla podľa § 64 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnej pomoci“).

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie aj postup správnych orgánov boli v súlade so zákonom. Krajský súd sa stotožnil so závermi ku ktorým dospel žalovaný, že napriek ťažkému zdravotnému postihnutiu nemá žalobca sociálne dôsledky v oblasti mobility, ktoré by odôvodňovali priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Podľa posudkov prvostupňového aj druhostupňového orgánu, ktoré vychádzali zo skutkových zistení zdravotného stavu, žalobca môže chodiť po nerovnom teréne aj po schodoch, je schopný premiestniť sa k zastávke verejnej hromadnej dopravy, nastupovať aj vystupovať, pričom neboli zistené ani psychické problémy, pre ktoré by žalobca nezvládol cestovanie v prostriedkoch verejnej hromadnej dopravy.

Podmienkou priznania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla je odkázanosť občana na individuálnu prepravu motorovým vozidlom.

Zo záverov posudkov posudkových orgánov žalovaného o zdravotnom stave žalobcu a o posúdení miery funkčnej poruchy žalobcu vyplýva, že žalobca napriek svojmu zdravotnému postihnutiu nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, v dôsledku čoho mu nebol navrhnutý požadovaný peňažný príspevok. Žalovaný preto podľa názoru krajského súdu nepochybil, keď považoval za správne rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa o zamietnutí žiadosti žalobcu o priznanie kompenzácie.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že žalobe vyhovie. Podanie odvolania odôvodnil tým, že krajský súd nedostatočne zistil skutkový stav, nakoľko žalobca má v podstate tri funkčné poruchy, z ktorých najzákladnejšia je porucha pohybového ústrojenstva. Podľa jeho názoru spĺňa všetky podmienky uvedené v § 51 zákona o sociálnej pomoci, pretože bez motorového vozidla nemôže vykonávať žiadne životné aktivity a záver posudkových lekárov, podľa ktorého napriek zistenému poškodeniu zdravia nemá nárok na kompenzáciu v oblasti mobility považuje za nesprávny.

Tiež tvrdil, že podľa zákona o sociálnej pomoci má občan zákonom garantované právo na príspevky a kompenzácie a rozhodovanie o nich nemôže byť na ľubovôli príslušného orgánu.

K odvolaniu pripojil ambulantnú správu z 5. septembra 2007 z ktorej vyplýva, že nie je schopný pravidelného fyzického zaťažovania a že je odkázaný na individuálnu dopravu.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu z 5. novembra 2007 poukázal na skutočnosť, že o žiadosti žalobcu rozhodol na základe posudku z 28. marca 2007 č. 2007/536-KO, podľa ktorého má žalobca mieru funkčnej poruchy 50% a považuje sa za občana ťažko zdravotne postihnutého (ďalej len „ŤZP“), ktorý má v oblasti mobility zníženú pohybovú schopnosť a pohybuje sa za pomoci opory - francúzskej barly. Pokiaľ ide o ambulantnú správu z 5. septembra 2007, na túto podľa jeho názoru nie je možné prihliadať, lebo žalobou napadnuté rozhodnutie bolo vydané 18. apríla 2007. Navrhol preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (podľa § 10, § 246c a § 250ja OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Právne vzťahy pri poskytovaní sociálnej pomoci, ktorej cieľom je zmierniť alebo prekonať s aktívnou účasťou občana sociálnu núdzu, zabraňovať príčinám vzniku, prehĺbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu občana a zabezpečiť integráciu občana do spoločnosti, upravuje zákon o sociálnej pomoci.

Podľa § 49 ods. 1 a 2 zákona o sociálnej pomoci, kompenzácia je určená na prekonanie alebo na zmiernenie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Za sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia sa na účely tohto zákona považuje znevýhodnenie, ktoré má občan s ťažkým zdravotným postihnutím v porovnaní so zdravým občanom rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o sociálnej pomoci na účely kompenzácie sa posudzuje miera funkčnej poruchy občana podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 4.

Podľa § 52 ods. 1 zákona o sociálnej pomoci na účely kompenzácie u občana s ťažkým zdravotným postihnutím sa ďalej posudzujú jeho

- a) osobnostné predpoklady,
- b) rodinné prostredie a
- c) prostredie, ktoré ovplyvňuje jeho integráciu do spoločnosti.

Podľa § 57 ods. 1 a 2 zákona o sociálnej pomoci, na základe posúdenia podľa § 50 ods. 1 a § 52 ods. 1 sa vydáva posudok o

- a) miere funkčnej poruchy,
- b) tom, či ide o občana s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) sociálnych dôsledkoch ťažkého zdravotného postihnutia.

Súčasťou posudku uvedeného v odseku 1 je vždy návrh formy kompenzácie.

Podľa § 64 ods. 1 písm. b) bod 2. a ods. 6 zákona o sociálnej pomoci občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je podľa posudku vydaného podľa § 57 ods. 1 a 2 odkázaný na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla možno poskytnúť občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je podľa § 17 odkázaný na

individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a ktorý

- a) je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla alebo
- b) nie je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla, ale jeho prepravu zabezpečuje fyzická osoba, ktorá nemá oprávnenie na vykonávanie prepravy.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o sociálnej pomoci prepravnú službu možno poskytovať občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý podľa posudku príslušného orgánu je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Občan je odkázaný na individuálnu prepravu, ak nie je schopný

a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť rovnakým spôsobom ako zdravý občan,

b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy rovnakým spôsobom ako zdravý občan alebo

c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy.

V danom prípade posudkový lekár žalovaného v posudku z 28. marca 2007 č. 2007/536-KO skonštatoval, že žalobca má mieru funkčnej poruchy 50% a považuje sa za občana ŤZP, ktorý má v oblasti mobility zníženú pohybovú schopnosť a pohybuje sa za pomoci opory (francúzskej barly), v dôsledku čoho nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 17 zákona o sociálnej pomoci.

Z týchto dôvodov v posudku dospel k záveru, že žalobcovi nevznikajú podľa § 56 ods. 5 zákona o sociálnej pomoci zvýšené výdavky na pohonné látky a preto mu nebol navrhnutý peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu vyjadrenom v napadnutom rozsudku, že žalobca nepredložil žiadne dôkazy, ktorými by spochybnil objektívnosť záverov, ku ktorým dospeli na základe posudku posudkového lekára správne orgány. V posudku nebol navrhnutý požadovaný príspevok pre žalobcu, preto mu ho žalovaný v zmysle vyššie uvedených ustanovení zákona o sociálnej pomoci ani nemohol priznať.

Pokiaľ žalobca tvrdil, že podľa zákona o sociálnej pomoci má občan zákonom garantované právo na príspevky a kompenzácie a rozhodovanie o nich nemôže byť na ľubovôli príslušného orgánu, odvolací súd pripomína, že rozhodovanie vo veciach riešenia sociálnej núdze podľa ustanovení zákona o sociálnej pomoci sú vecou voľnej úvahy správneho orgánu.

Ide o príspevky, ktoré podľa citovaných ustanovení „možno poskytnúť“, teda na poskytnutie uvedených príspevkov nie je právny nárok. Nároky na uvedené kompenzácie vznikajú iba potom, ako o ich priznaní právoplatne rozhodne príslušný orgán. Zákonom je založená voľná úvaha správneho orgánu aj vo veciach rozhodnutí o kompenzáciách ťažkého zdravotného postihnutia.

Takéto rozhodnutia, založené na voľnej úvahe správneho orgánu by mohol súd zrušiť len vtedy, keby odporovali obsahu spisov alebo zásadám logického myslenia. Takéto pochybenia však v danej veci zistené neboli.

V súdnom prieskume súd nenahrádza voľnú úvahu správneho orgánu svojim vlastným rozhodnutím, ani neskúma účelnosť vydaného rozhodnutia.

Okrem súladu rozhodnutia s obsahom spisov a so zásadami logického myslenia môže súd preskúmať iba otázku, či skutkové okolnosti, z ktorých pri voľnej úvahe správny orgán vychádzal boli zistené správnym procesným postupom a či právny následok založený rozhodnutím nie je v rozpore so zákonom.

Pokiaľ ide o ambulantnú správu z 5. septembra 2007, ktorú žalobca pripojil k odvolaniu, odvolací súd poukazuje na § 250i ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len

„OSP“), podľa ktorého pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Z uvedeného vyplýva, že pri posudzovaní zákonnosti postupu a rozhodnutia správnych orgánov krajský súd nemohol prihliadnuť na lekárske správy resp. nálezy, ktoré boli vyhotovené na základe neskoršieho posúdenia zdravotného stavu žalobcu a rovnako vyššie uvedená ambulantná správa nemôže preto spochybniť správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými právne významnými námietkami žalobcu.

Skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok neprávne rozhodnutie súdu prvého stupňa v odvolacom konaní zistené neboli.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici potvrdil ako vecne správny podľa § 219 OSP.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobca v konaní nebol úspešný, a žalovanému žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová